

Mand var opdragen i disse Betragtninger, der havde lært at frigjøre sig for den bureaukratiske Tradition, og som derfor i Virkeligheden kunde være meget vel stiftet til at antages af en Minister som Generalsecretair hos ham og til hans Hjælp. Dette er en Betragtning, som jeg tror er velbegrundet, men jeg kommer nu til de Indvendinger, som fremkomme imod, at noget Saadant lader sig udføre. Det er selvfølgelig klart, at et Forslag, der afviser saameget fra det, vi hidtil ere vant til hertilands, skal kæmpe sig igjennem og ikke strax kan vente at gaae igjennem. Hele den bureaukratiske Skole vil som een Mand sætte sig derimod; man vil sige, at det ikke kan gaae, fordi „vi alene vide, hvorledes disse Ting skulle styres og ledes“; men bliver der ikke begyndt derpaa, bliver denne Udsæd ikke saaget, og kommer den ikke til at groe, kommer man ikke til en saadan Reform, der maa komme, og derfor har det været Mindretallets Mening, at det var vor Pligt paa dette Sted, hvor Sagen ligefrem hører hen, idet der er forelagt en Lov om dette Forhold, at gjøre Vort til at sætte denne Anstuelse saaledes frem, og saavidt det for Diebliffet er muligt, at bringe den saaledes til Anerkjendelse hos en større eller mindre Deel af Lovgivningsmagten, at den, om den end ikke nu kommer videre, dog kommer saavidt, at Udsæden er saaget. Det gaaer mig her i det Smaa, som jeg tænker mig, at det i Fremtiden, naar vi have saaget en parlamentarisk Regjering, vil gaae den Mand, der uden at være kjendt med Traditionen og andet Saadant kommer ind som Fører for et Ministerium, idet de Grunde, man stiller op imod ham, hentes fra hele det bureaukratiske Maskineri, som vi vægssøll staae ganske udenfor. Naar en Maskinmester siger: Det og det Hjul kommer ikke til at gribe ind i det og det Hjul, som det skalde, og derfor kan det ikke gaae, det store Hjul kunde let rive en Tand over osv., er det vanskeligt for os, der ikke ere Maskinmestere, at sige: Jo, det lader sig gjøre. Dog selv om Maskinmesteren fremstiller Vanskelighederne langt større, end de ere, for derved at vise sin store Kyndighed som Maskinmester, og for at vise, at ikke Alle og Enhver kan blive Ma-

skinmester, men at der hører noget ganske særdeles til, finde vi paa den anden Side, at det er ganske naturligt, at man hører Sagen fremsætte saaledes. — Den ærede Ordfører og den ærede Minister have omtrent sagt det Samme, og det er kun ganske enkelte Ting, der ere fremsførte af den ene af disse ærede Herrer, uden at være fremsført af den anden. Jeg skal, saavidt jeg kan, kortelig nævne nogle af de væsentlige af de Indvendinger, der ere fremkomne. Den ærede Ordfører bemærkede, at det egentlig var politiske Generalsecretairer, vi vilde have, men at det egentlig ikke var politiske Forretninger, Departementschefen havde, hvorimod det meest var administrative Forretninger, han havde med at gjøre. Sagen er imidlertid den, at vi her tænke paa det Tilfælde, at der foregaaer en bestemt Systemforandring, thi til andre Tider vil jeg erkjende, at en følgende Minister vistnok i de allerfleste Tilfælde helst vil modtage den Generalsecretair, som har staaet under den forrige Minister. Naar der ikke er Tale om saadanne større Forandringer, vil han vistnok i Reglen blive allerbedst betjent af den Mand, der har arbejdet under hans Formand, men her er jo Tale om det Tilfælde, at et Fleertal i de lovgivende Kamre fordrer en Systemforandring, og da vil jeg spørge, om ikke saadanne Systemforandringer virkelig gribe ind i Administrationen, om der ikke ogsaa behøves et Kjendestab til Administrationen for at kunne gennemføre dem heldigt? Kan en Departementschef siges ikke at have nogen Betydning ved slige Systemers Gjennemførelse, fordi han kun har med administrative Forretninger at gjøre? Det Systemets Gjennemførelse paa en god eller paa en skadelig Maade berøer netop paa, at det virkelig kan siges, at det gennem Administrationen bliver gennemført i den Mand, hvori det bør gennemføres. Vi have nylig haft et Exempel i vort Land, som jeg ikke kan undlade at fremsføre, hvorimod jeg ikke holder af at tale om andre Lande. Hærløven, som indførte en meget stor Systemforandring og i flere Retninger fastede gamle Grundsaetninger overbord, udfordrede stor Kraft, Dygtighed og tillige en fuldstændig Bessjæling af den Mand, der gaaer igjennem den, for at